

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu a soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **Voda z Tetčic, z. s.**, IČ 22678956, sídlem Hybešova 178, Tetčice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. prosince 2019 č. j. JMK 172852/2019, sp. zn. S-JMK 6259/2019 OÚPSŘ, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 30 A 11/2020 - 29 ze dne 30. ledna 2020,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobce **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobce se dne 20. ledna 2020 žalobou domáhal u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) zrušení v návětí označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo mimo jiné částečně změněno územní rozhodnutí vydané Městským úřadem v Mikulově jako stavebním úřadem č. 494/2018 ze dne 11. září 2018, sp. zn. STU/9043/2010/ALEL, č. j. MUMI 18034090 (dále jen „územní rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobce a dalších účastníků řízení a ve zbytku bylo územní rozhodnutí potvrzeno.

[2] Usnesením č. j. 30 A 11/2020 - 29 ze dne 30. ledna 2020 Krajský soud v Brně věc postoupil Krajskému soudu v Ostravě. Krajský soud v odůvodnění usnesení uvedl, že územním rozhodnutím byla umístěna stavba „rychlostní silnice R52, stavba R5206 Perná – státní hranice ČR/Rakousko, zúžená na úsek projektového staničení km 34,555 – 38,445“ na pozemcích v katastrálním území Mikulov na Moravě, že z textu územního rozhodnutí je patrné, že řízení

o záměru žadatele, Ředitelství silnic a dálnic ČR, bylo zahájeno podáním dne 25. února 2010, tj. v době platnosti a účinnosti zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní infrastruktury, jak jeho název tehdy zněl (s odkazem na str. 153 územního rozhodnutí), a že stavební úřad proto vedl řízení „v režimu opory v ustanovení § 1 odst. 2 a násl. zákona č. 416/2009 Sb.“ (s odkazem na str. 154 územního rozhodnutí). Krajský soud poukázal též na to, že „označení kategorie rychlostní komunikace R52, po novele zákona č. 13/1997 Sb., silničního zákona, přešlo na označení kategorie dálnice 2. třídy, nově lze tedy dle platného silničního zákona označit stavbu jako dálnici D52“, jak je uvedeno na str. 4 – 5 územního rozhodnutí.

[3] Krajský soud proto dospěl k závěru, že žalobou je napadeno rozhodnutí, kterým se umístuje stavba dopravní infrastruktury podle § 1 odst. 2 písm. a) zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů, přičemž soudem místně příslušným k projednání a rozhodnutí věci je podle § 7 odst. 4 soudního řádu správního Krajský soud v Ostravě.

[4] Uvedené usnesení Krajského soudu v Brně žalobce napadl kasační stížností. V ní uvedl, že v řízení došlo k několikerému přerušení řízení a ke zrušení územního rozhodnutí. Oznámení o novém projednání územního řízení ze dne 31. ledna 2018, které předcházelo vydání územního rozhodnutí, se netýkalo původní žádosti a původní dokumentace, fakticky jím byla prolomena koncentrační podmínka a stanovena nová, a ve skutečnosti jím bylo oznámeno zahájení územního řízení jiné stavby, než která byla předmětem původní žádosti (rozdíl podle žalobce spočíval nejen ve zúžení záměru na km 34,550 – 38,445, ale též v rozdílném řešení stavby a v nových stavebních objektech na nových pozemcích a s novými účastníky). V tom žalobce spatřuje nezákonnost a kromě toho na tom staví i argument nesprávnosti závěru krajského soudu, podle něhož bylo řízení vedeno podle zákona č. 416/2009 Sb. Připustil, že šlo o umístění v zákoně definované liniové stavby, nicméně v průběhu řízení nedošlo k informování o tom, že řízení je vedeno podle zákona č. 416/2009 Sb., účastníkům to nebylo prokazatelně a bez nejmenších pochyb zřejmé a tento zákon nebyl v řízení správně aplikován. To je přitom podle žalobce podmínkou pro to, aby mohl soud dospět k závěru, že místně příslušným je Krajský soud v Ostravě.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na to, že žadatel svou původní žádost pro stavbu „rychlostní silnice R52, stavba 5206 Perná – st. hranice ČR/Rakousko“ na pozemcích v katastrálních územích Perná, Dolní Dunajovice, Bavorý a Mikulov na Moravě zúžil na úsek 5206.1 na pozemcích v katastrálním území Mikulov na Moravě. Stavba je umístěna ve stále stejném koridoru vymezeném územním plánem Mikulova, změny v dokumentaci, na které poukazuje žalobce, nejsou podstatné, nedošlo ke změně obsahu podání, ale pouze k jeho zúžení, nebylo tedy citovaným opatřením, resp. oznámením o novém projednání z 31. ledna 2018 zahájeno nové řízení, resp. nestalo se tak ani opatřením, resp. oznámením z 26. června 2017.

[6] Žalovaný poukázal dále na to, že v době zahájení územního řízení (25. února 2010) zákon č. 416/2009 Sb. v § 2 odst. 1 ještě neobsahoval povinnost informovat účastníky řízení o tom, že se na řízení vztahuje zákon č. 416/2009 Sb. [tato povinnost byla do zákona vložena s účinností od 1. ledna 2018 až novelou provedenou zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kromě toho se dle přechodných ustanovení má řízení dokončit podle dosavadních právních předpisů]. Žalovaný poukázal též na to, že původně se zákon č. 416/2009 Sb. týkal především vyvlastňování, na proces samotného územního řízení přímý dopad neměl.

[7] Žalovaný uzavřel, že považuje za nesporné, že umístěná stavba je stavbou dopravní infrastruktury dle § 1 odst. 2 zákona č. 416/2009 Sb., ve znění účinném do 30. září 2011,

s odkazem na § 2 odst. 1 písm. k) bod 1 zákona č. 183/2006 Sb., a že stavební úřad neměl povinnost informovat účastníky řízení o tom, že se na řízení vztahuje zákon č. 416/2009 Sb.

[8] Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že vzhledem ke změnám v předmětu řízení spočívajících v nových stavebních objektech, na nových pozemcích a s novými účastníky řízení musel stavební úřad minimálně tyto nové účastníky řízení informovat o tom, že se na řízení zákon č. 416/2009 Sb. vztahuje, a to v oznámení ze dne 31. ledna 2018, kdy již informační povinnost v zákoně obsažena byla.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Podle § 1 odst. 2 písm. a) zákona č. 416/2009 Sb. (dále jen „zákon o urychlení výstavby“) se dopravní infrastrukturou pro účely tohoto zákona rozumí stavby dálnic nebo silnic I. třídy nebo stavby s nimi související.

[11] Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení č. j. Nad 79/2019 - 68 z 13. června 2019 (a shodně též v usnesení č. j. Nad 88/2019 - 75 z 21. června 2019), z gramatického výkladu § 7 odst. 4 soudního řádu správního jednoznačně vyplývá, že výlučná místní příslušnost Krajského soudu v Ostravě (Nejvyšší správní soud tedy již zmíněné ustanovení vyložil tak, že upravuje místní, nikoli věcnou příslušnost) je dána pouze v případě žalob proti rozhodnutím, která byla vydána ve správním řízení, v němž byl aplikován zákon o urychlení výstavby. Tento závěr je nutno dovodit z přímého odkazu na zákon o urychlení výstavby obsaženého v § 7 odst. 4 soudního řádu správního. Podstatná pro určení místní příslušnosti podle tohoto ustanovení je tak okolnost, zda správní řízení o umístění či povolení zde vymezených staveb probíhalo podle zákona o urychlení výstavby, nikoli okolnost, zda řízení o žalobě bylo zahájeno za účinnosti tohoto zákona. Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení dále nalezl, že zákonodárce svěřil specializovanému senátu Krajského soudu v Ostravě příslušnost k rozhodování pouze o omezeném a přesně definovaném okruhu staveb a současně omezil výlučnou místní příslušnost jen na ta řízení o žalobách, které míří proti rozhodnutím vydaným ve správním řízení, na něž se zákon o urychlení výstavby vztahuje.

[12] Mezi účastníky není sporné, že správní řízení bylo zahájeno za účinnosti zákona o urychlení výstavby, ať už by byl dnem zahájení řízení 25. únor 2010, jak tvrdí žalovaný a jak plyne z návětí výroku územního rozhodnutí, nebo 31. leden 2018, kdy podle stanoviska žalobce bylo fakticky zahájeno jiné, resp. nové řízení. Mezi účastníky dále není sporné, že rozhodnutím Městského úřadu v Mikulově byla umístěna stavba dálnice, tj. dopravní infrastruktury splňující definici § 1 odst. 2 písm. a) zákona o urychlení výstavby, na něž odkazuje ustanovení § 7 odst. 4 soudního řádu správního o speciální příslušnosti Krajského soudu v Ostravě. Tyto skutečnosti jsou zřejmé i z územního rozhodnutí Městského úřadu v Mikulově, jak uvedl Krajský soud v Brně poukazem na konkrétní místa v jeho výroku a odůvodnění. Oproti situacím posuzovaným v citovaných usneseních Nejvyššího správního soudu tak bylo správní řízení nesporně zahájeno za účinnosti zákona o urychlení výstavby a ve správním řízení vyšlo najevo, že se na věc zákon o urychlení výstavby vztahuje.

[13] Argumentace žalobce, který tvrdí, že zákon o urychlení výstavby byl ve věci aplikován nesprávně, resp. že správní orgán nepostupoval v souladu s informační povinností stanovenou v tomto zákoně (s důsledkem, že zákon o urychlení výstavby právě proto nemohl být na věc aplikován), již míří do věcného posouzení žaloby. Podmínky místní příslušnosti však logicky musí být posuzovány při zahájení soudního řízení, neboť směřují k určení soudu, který se má žalobou zabývat, a jejich splnění nemůže být odvíjeno zpětně od posouzení důvodnosti žaloby. Ostatně v procesním právu platí, že nesplnění podmínky místní příslušnosti nepředstavuje vadu řízení, která by způsobovala zmatečnost soudního řízení a nezákonnost soudního rozhodnutí,

resp. že se místní příslušnost zkoumá jen na počátku řízení, k námitce účastníka, popř. z podnětu soudu, resp. že její nesplnění se zhojí, pokud již soud začal ve věci samé jednat (srov. § 11 odst. 1 větu druhou občanského soudního řádu *per analogiam*, podle něhož pro určení místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení; srov. též § 105 odst. 1 občanského soudního řádu *per analogiam*; k uplatnitelnosti těchto procesních norem v soudním řízení správním viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 156/2006 - 38 z 22. února 2007 či usnesení rozšířeného senátu č. j. Nad 99/2018 - 75 z 20. listopadu 2018).

[14] Krajský soud v Brně tedy rozhodl správně, že pro projednání věci je místně příslušným soudem Krajský soud v Ostravě, protože mu věc postoupil. Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji ve smyslu § 110 odst. 1 soudního řádu správního zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 soudního řádu správního.

[15] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 soudního řádu správního. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se jí tudíž nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. dubna 2020

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu